

ANNE BABA TUTUMLARI

- BASKICI VE OTORİTER TUTUM
- İZİN VERİCİ TUTUM
- AŞIRI KORUYUCU TUTUM
- TUTARSIZ TUTUM
- İLGİSİZ VE DUYARSIZ TUTUM
- MÜKEMMELİYETÇİ TUTUM
- DEMOKRATİK TUTUM

Hazırlayan
Psikolojik Danışman
Fatma ÖZTÜRK TEKER

"DÜNYADA GERÇEKLEŞTİRİLMESİ EN ZOR EN ÖNEMLİ ÜÇ MESLEK VARDIR:

- Anne-baba olmak
- Psikolog-psikolojik danışman olmak
- Öğretmen olmak "

S.FREUD

NEDEN ?

Çünkü;

Bir insanın gelişmesine, biçimlenmesine ve kendini gerçekleştirmesine etki ederler!..

Çocuğun kişiliğinin temelleri aile ortamında atılır.

BASKICI, OTORİTER ANNE- BABA TUTUMU

- Sürekli eleştiren, yargılayan, suçlayan anne-babalardır.
- Anne babalar çocukları kendi kalıplarına göre yetiştirirler.
- Çocuğun ilgi ve istekleri dikkate alınmaz.
- Çocuğu anlama onun seviyesine inme çabası gösterilmez.
- Çocuğa nedenleri açıklanmayan kurallar konur, bu kurallara uymadığı takdirde 'CEZA' verilir.
- Kurallara sorgulamadan uyması beklenir.
- Çocuktan yaşının üzerinde bir olgunluk beklenir ve ona özgürlük tanınmaz.

ÇOCUĞUN KİŞİLİK GELİŞİMİ ÜZERİNE ETKİLERİ

- Çocuk içine kapanık, çekingen, itaatkar olabileceği gibi aşırı saldırgan ve zorba da olabilir.
- Çocukta daima güçlü olma ve kendinden zayıfları ezme isteği vardır.
- Özgüven ve benlik saygıları düşüktür.

- İlerleyen yaşlarda karşılaştığı problemlerle baş etmede güçlük çeker.
- Çocuk alacağı ağır cezalardan kaçmak için yalan söyleyebilir.
- Genellikle olumsuz kişilik sergileyen bu tip çocukların akran ilişkileri de zayıftır.

İZİN VERİCİ ANNE-BABA TUTUMU

Çocuğa hiçbir zaman kesin kural konmaz. Konulan kurallar da uygulama ve denetimden uzaktır.

Bu tutum ev içerisinde geçerli olduğu gibi ev dışında da geçerlidir.

Çocukların her istedikleri sorgulanmadan yerine getirilir.

Bu tür ailelerin çocukları ile olan ilişkileri zayıftır.

Anne baba çocuğun davranışına karışmaz, sadece büyük problem olduğunda varlığını hissettirir.

Çocuk, hiçbir şekilde denetim altında değildir. Bu bakımdan çocuklar bir çeşit aile otoritesi eksikliği çekmektedir.

Çocuğun aşırı hareket serbestliği vardır. Kendisine ve çevresine zarar verecek davranışlar da bile müdahale edilmez.

ÇOCUĞUN KİŞİLİK GELİŞİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- Gururlu, kibirli, kendini beğenen kişilik özelliği sergilerler.
- Sabırsız, sorumsuz, bencil, çabuk darılan ve her an dilediğinin yapılmasını bekleyen çocuklardır.
- Başkalarının haklarına saygı duymaz.
- Her istediğini ailesine yaptırmayı alışkanlık haline getiren çocuk bu tavrı arkadaşlarından ve çevresinden görmeyince uyum sağlamada güçlük çeker.
- Kendi istediğinin olması için mücadele verir ve çevreden dışlanır.

AŞIRI KORUYUCU ANNE – BABA TUTUMU

- Bu tip ailelerde çocuğa gereęinden çok zen gösterirler.
- Her türlü kararı ocuk yerine aile alır.
- Geç kavuŐulan, aşırı istenilen, tek ocuk, tek erkek veya kız ocuk gibi çocuklar genellikle abartılmıŐ sevginin odak noktası olurlar.
- Aile tarafından çocuğun her çağrısına cevap verilir.
- Bu tip aileler çocuklarının üzerlerine titrerler.
- Çocuğa zarar gelebilecek ortamlardan kaçınırlar.
- Ağlamasın, Őumesin, terlemesin, hasta olmasın, yorulup incinmesin, mikrop kapmasın diye aile yeleri ellerinden gelen tüm gayreti gösterir. ocuk adeta bir cam fanus içinde büyütülür.
- Çocuğun geliŐimine göre davranmasına fırsat verilmez.

ÇOCUĞUN KİŞİLİK GELİŞİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

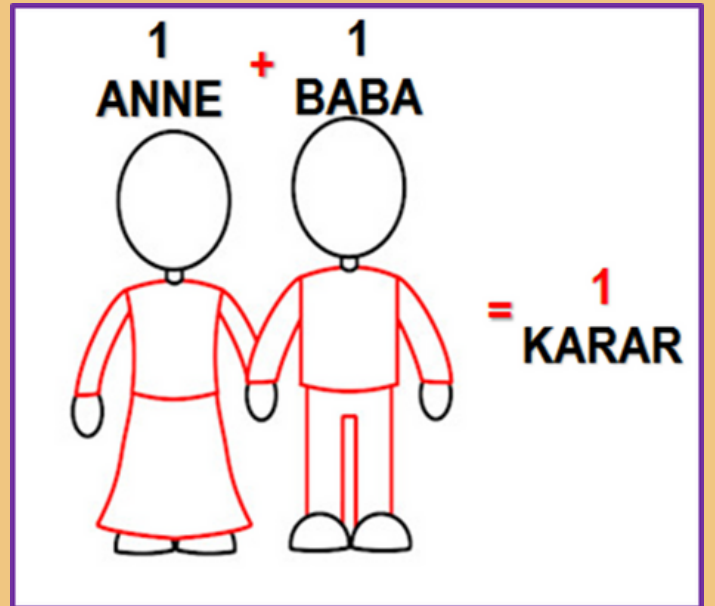
- Aşırı bağımlı, özgüveni gelişmemiştir.
- Sosyal gelişimi zedelenir.
- Toplum tarafından kabulü zorlaşır.
- Hayattan edinmeleri gereken deneyimleri edinmeden hayatla karşı karşıya kaldıklarında uyum sağlamakta güçlük çekmektedirler.

TUTARSIZ ANNE – BABA TUTUMU

- Anne babanın çocuğun yanında ve onun hakkında birbirlerini eleştirmeleri, birinin olumlu yaklaşımına diğerinin olumsuz tutumu veya anne ya da babadan herhangi birisinin devamlı çocuğun tarafını tutuyor olması, çocuğu koruyup kollaması sıklıkla rastladığımız eğitim yanlışları içerisinde yer almaktadır.

- Çocuk eğitiminde tutarsızlık çok yönlüdür. Çocuğun belli bir davranışı kimi zaman hoş görülmesi kimi zamanda aynı davranış yüzünden ceza alması çocukta cezanın anlamı ve suçun niteliği hakkında kuşkularda uyanmasına neden olur.
- Anne ve baba farklı disiplin anlayışı geliştirebilirler.

ÇOCUĞUN KİŞİLİK GELİŞİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- Çocuk hangi davranışın nerede ve ne zaman yapılmayacağını kestiremez.
- Neyin doğru neyin yanlış olduğunu bilemez.
- Ayrıca çocuk yaptığı davranışın doğru olup olmamasından daha çok "**Ne zaman yaparsam cezadan kurtulabilirim.**" düşüncesiyle ilgilenir. "**Her şey yap ama cezadan nasıl kurtulabileceğini bul.**" tekniğini geliştirir.
- Çocuk kendini kanıtlamak ve dikkatleri üzerine çekmek için sinirli, ürkek yumuşak huylu, ılımlı ,söz dinleyen bir çocuk olmak ya da kendi benliğini ve bağımsızlığını göstermek için kavgacı, asabi, çabuk kırılıp öfkelenen, tepkisel bir kişilik yapısı geliştirebilir.
- Her şeyden önemlisi dengeli ve sağlıklı bir kişilik yapısı geliştirmek için oldukça fazla çaba harcaması gerekecektir.
- Büyüdüklerinde karşısındaki insanlara zor güvenirler.

İLGİSİZ VE DUYARSIZ ANNE - BABA TUTUMU

- İlgisiz ve duyarsız ebeveyn, çocuğun davranışları karşısında "ilgisiz ve kayıtsız" davranışlar sergileyen anne babadır. Onlar için çocuğun varlığı ve yokluğu belli değildir. Bu gruba giren anne babalar hoşgörü ile boş vermeyi birbirine karıştırmaktadırlar.
- Bu tip ailelerde çocuk fiziksel ve duygusal yalnızlığa itilmektedir. Çocuğun hareketlerinin görmezlikten gelinerek dışlanması söz konusudur.

ÇOCUĞUN KİŞİLİK GELİŞİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- İhmal edilmiş bir kimse olarak, ana babanın ilgisini çekmek için çoğu zaman kötü davranışlar sergilerler.
- Çocuklar agresif, saldırgan ve suça yönelik davranışlar gösterebilirler.
- Çocuk büyüdükçe aile ile çatışmaları artacak, aileden intikam alma yollarını arayabilir.
- Yaşı ilerledikçe aileden uzaklaşır.
- Daha ileriki yıllarda ev ortamında bulamadığı ilgi ve sevgiyi dışarıda arar.
- Sözlü iletişim yetersizliğinden dolayı dil gelişiminde gecikme, konuşma bozuklukları ortaya çıkabilir.

MÜKEMMELİYETÇİ ANNE - BABA TUTUMU

- Mükemmeliyetçi anne babalar çocuklarından her şeyin en iyisini bekler.
- Kendi gerçekleştiremedikleri şeyleri çocuklarının gerçekleştirmesini beklerler.
- Bu tutumda olan anne babalar çocuklarını oldukları gibi kabul etmezler, her alanda çocuklarının kapasitelerini zorlarlar.

- Çocuğun yanlış yapmaya hakkı yoktur. Anne babaların kuralları ve kalıpları vardır.
- Mükemmeliyetçi anne babalar çocuklarından aşırı şekilde toplum kurallarına uymasını beklerler.
- Çocuk kurallara uymadığı zaman önce duygu sömürsü, eğer bütün bunlar işe yaramazsa fiziksel şiddet uygulanmaktadır ve bütün bunlar **'ÇOCUĞUN İYİLİĞİ İÇİN'** mantığıyla yapılmaktadır.

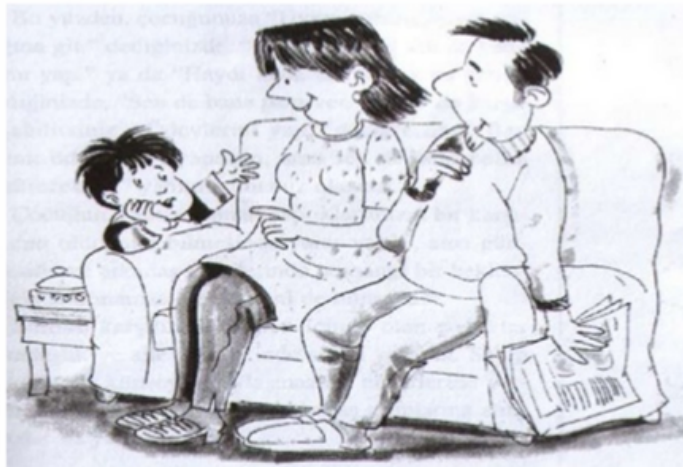
ÇOCUĞUN KİŞİLİK GELİŞİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- Aşırı titiz ya da tam tersi dağınık çocuklardır.
- Kendilerine güvenleri yoktur.
- Başarısızlığa uğradıklarında kolayca hayal kırıklığı yaşayabilirler.
- Bir işi tam yapmak için günler öncesinden çalışmaya başlarlar.

DEMOKRATİK ANNE – BABA TUTUMU

- Çocuklar serbestçe konuşmaya, düşündüklerini, duyduklarını olduğu gibi, ifade etmeye teşvik edilmelidir. Böylece hem hatalarını düzeltmeye imkân bulunur, hem de ileride yalan söyleme davranışının önüne geçilmiş olunur.
- Kabul eden anne baba, çocuğun ilgilerini göz önünde tutarak ,onun yeteneklerini geliştirecek ortamı çocuk için hazırlar. Kabul gören çocuk, genellikle sosyalleşmiş, işbirliğine hazır, arkadaş canlısı, duygusal ve sosyal açıdan dengeli ve mutlu bir bireydir.
- Anne baba birbirlerine ve çocuklarına karşı olan duygularında net ve açıktır. Aile içinde güven ve şeffaflık vardır
- Problemlerle nasıl baş edebileceklerini birlikte araştırırlar.

ÇOCUĞUN KİŞİLİK GELİŞİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- Çocuğun kendi düşünce ve fikirlerini (ne kadar mantıksız olursa da olsun) açıklama fırsatı verilir. Çocuk susmaya değil konuşmaya teşvik edilir.

- Demokratik ve güven verici bir ortamda yetişen çocuk , kendine ve çevresine saygılı, sınırları bilen, yaratıcı, aktif, etkin, girişken, yaratıcı ilişkiler kurabilen, kendine karşı fikirlere saygı duyan, kendi inandıklarını sonuna kadar savunabilen, atılgan, fikirlerini serbestçe söyleyebilen ve kendine ait fikirleri doğrultusunda hareket eden , kişilik ve davranışları açısından dengeli sorumluluk duyguları gelişmiş, kurallara ve otoriteye karşı körü körüne bağlı olmayan, hoşgörülü ,açık fikirli , anlaşılır, toplumsal ve uyumlu bir birey olarak yetişir.

SEVGİLİ
ANNE - BABALAR

EĞER BİR ÇOCUK
SÜREKLİ ELEŞTİRİLMİŞSE,
KINAMA VE AYIPLAMAYI ÖĞRENİR.

EĞER BİR ÇOCUK
KABUL VE ONAY GÖRMÜŞSE,
KENDİNİ SEVMİYİ ÖĞRENİR.

EĞER BİR ÇOCUK
KİN ORTAMINDA BÜYÜMÜŞSE,
KAVGA ETMEYİ ÖĞRENİR.

SEVGİLİ
ANNE - BABALAR

EĞER BİR ÇOCUK
ÖVÜLMÜŞ VE BEĞENİLMİŞSE,
TAKDİR ETMEYİ ÖĞRENİR.

EĞER BİR ÇOCUK
ÖVÜLMÜŞ VE BEĞENİLMİŞSE,
TAKDİR ETMEYİ ÖĞRENİR.

EĞER BİR ÇOCUK
DESTEKLENİP YÜREKLENDİRİLMİŞSE,
KENDİNE GÜVEN DUYMAYI ÖĞRENİR.